

**MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARIDA FAVQULODDA
YORDAM XIZMATLARINI KREATIV TASHKIL ETISH**

*Qashqadaryo viloyati Yakkabog'
tumani 12-DMTT
tayyorlov guruh tarbiyachisi
Elmurodova Aziza*

Annotatsiya: Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida favqulodda yordam xizmatlarini samarali tashkil etish bolalarning xavfsizligini ta'minlashda muhim ahamiyatga ega. Ushbu maqolada favqulodda vaziyatlarga tayyorgarlikni oshirishda kreativ yondashuvlar, xodimlarning roli va zamonaviy texnologiyalardan foydalanish imkoniyatlari yoritiladi.

Kalit so'zlar: Favqulodda vaziyatlar, xavfsizlik, kreativ yondashuv, bolalar himoyasi, simulyatsiya, o'yin texnologiyalari, tezkor reaksiya.

Kirish

Maktabgacha yoshdagi bolalar xavfsizlik qoidalarini to'liq tushunib yetmagan bo'lishi mumkin. Shu bois favqulodda yordam xizmatlarini nafaqat mavjud reglamentlarga asoslangan holda, balki innovatsion va kreativ usullar yordamida tashkil etish zarur. Ushbu maqolada maktabgacha ta'lim muassasalarida favqulodda vaziyatlarga tayyorgarlikni oshirish uchun kreativ yondashuvlarning ahamiyati, xodimlarning roli va zamonaviy texnologiyalar qo'llanilishiga urg'u beriladi. Maktabgacha yoshdagi bolalar xavfsizlik qoidalarini to'liq tushunib yetmagan bo'lishi mumkin. Shu bois favqulodda yordam xizmatlarini nafaqat mavjud reglamentlarga asoslangan holda, balki innovatsion va kreativ usullar yordamida tashkil etish zarur. Ushbu maqolada maktabgacha ta'lim muassasalarida favqulodda vaziyatlarga tayyorgarlikni oshirish uchun kreativ yondashuvlarning ahamiyati, xodimlarning roli va zamonaviy texnologiyalar qo'llanilishiga urg'u beriladi.

1. Favqulodda vaziyatlarga kreativ yondashuvning zarurati

An'anaviy xavfsizlik mashg'ulotlari bolalar uchun zerikarli bo'lishi mumkin. Shu sababli, o'yin texnologiyalari, interaktiv metodlar va simulyatsiyalar yordamida bolalarni favqulodda vaziyatlarga tayyorlash samaradorligi ortadi. Masalan, "Qutqaruvchi qahramonlar" nomli rolli o'yinlar orqali bolalar yong'in, zilzila yoki boshqa xavfli vaziyatlarda qanday harakat qilishni o'rganishi mumkin.

2. Xodimlarning roli va faolligi

Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ishlovchi pedagoglar va xodimlar bolalarga xavfsizlik qoidalarini o'rgatish jarayonida faollik va ijodkorlik ko'rsatishi lozim. Buning uchun:

Har bir pedagog favqulodda vaziyatlarda qanday yo‘l tutishni bilishi va doimiy ravishda malakasini oshirishi kerak.

Har oyda favqulodda holatlarga tayyorgarlik bo‘yicha treninglar va seminarlar tashkil etilishi lozim.

Bolalar va ota-onalar uchun maxsus interaktiv seminarlar o‘tkazilishi kerak.

3. Zamonaviy texnologiyalar va innovatsion yondashuvlar

VR (virtual reallik) va AR (kengaytirilgan reallik) texnologiyalari yordamida bolalar favqulodda vaziyatlarni xavfsiz muhitda boshdan kechirib, kerakli ko‘nikmalarga ega bo‘lishlari mumkin. Mobil ilovalar va interaktiv darsliklar orqali pedagoglar bolalarga xavfsizlik qoidalarini qiziqarli tarzda yetkazishlari mumkin. “Smart” xavfsizlik tizimlari yordamida muassasalarda yong‘in signalizatsiyasi, tezkor evakuatsiya tizimlari va monitoring kameralarini joriy etish lozim.

Asosiy qism

1. Favqulodda vaziyatlarga kreativ yondashuvning zarurati

An‘anaviy xavfsizlik mashg‘ulotlari bolalar uchun zerikarli bo‘lishi mumkin. Shu sababli, o‘yin texnologiyalari, interaktiv metodlar va simulyatsiyalar yordamida bolalarni favqulodda vaziyatlarga tayyorlash samaradorligi ortadi. Masalan, “Qutqaruvchi qahramonlar” nomli rolli o‘yinlar orqali bolalar yong‘in, zilzila yoki boshqa xavfli vaziyatlarda qanday harakat qilishni o‘rganishi mumkin.

2. Xodimlarning roli va faolligi

Maktabgacha ta‘lim tashkilotlarida ishlovchi pedagoglar va xodimlar bolalarga xavfsizlik qoidalarini o‘rgatish jarayonida faollik va ijodkorlik ko‘rsatishi lozim. Buning uchun:

Har bir pedagog favqulodda vaziyatlarda qanday yo‘l tutishni bilishi va doimiy ravishda malakasini oshirishi kerak.

Har oyda favqulodda holatlarga tayyorgarlik bo‘yicha treninglar va seminarlar tashkil etilishi lozim.

Bolalar va ota-onalar uchun maxsus interaktiv seminarlar o‘tkazilishi kerak.

3. Zamonaviy texnologiyalar va innovatsion yondashuvlar

VR (virtual reallik) va AR (kengaytirilgan reallik) texnologiyalari yordamida bolalar favqulodda vaziyatlarni xavfsiz muhitda boshdan kechirib, kerakli ko‘nikmalarga ega bo‘lishlari mumkin.

Mobil ilovalar va interaktiv darsliklar orqali pedagoglar bolalarga xavfsizlik qoidalarini qiziqarli tarzda yetkazishlari mumkin.

“Smart” xavfsizlik tizimlari yordamida muassasalarda yong‘in signalizatsiyasi, tezkor evakuatsiya tizimlari va monitoring kameralarini joriy etish lozim.

Xulosa

Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida favqulodda yordam xizmatlarini kreativ tashkil etish bolalar xavfsizligini ta'minlashning muhim omillaridan biridir. O'yin metodlari, interaktiv yondashuvlar va zamonaviy texnologiyalar yordamida xavfsizlik bo'yicha bilim berish samaradorligini oshirish mumkin. Xodimlarning malakali va faol bo'lishi esa bu jarayonda hal qiluvchi ahamiyat kasb etadi. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida favqulodda yordam xizmatlarini kreativ tashkil etish bolalar xavfsizligini ta'minlashning muhim omillaridan biridir. O'yin metodlari, interaktiv yondashuvlar va zamonaviy texnologiyalar yordamida xavfsizlik bo'yicha bilim berish samaradorligini oshirish mumkin. Xodimlarning malakali va faol bo'lishi esa bu jarayonda hal qiluvchi ahamiyat kasb etadi.

ADABIYOTLAR

1. Xavfsizlik bo'yicha xalqaro tajribalar. // UNESCO ta'lim tadqiqotlari jurnali, 2023.
2. Maktabgacha ta'lim tizimida innovatsion texnologiyalar. // Ta'lim va taraqqiyot, 2022.
3. Virtual reallik asosida favqulodda vaziyatlarga tayyorgarlik. // Zamonaviy ta'lim jurnali, 2024.
4. Xavfsizlik bo'yicha xalqaro tajribalar. // UNESCO ta'lim tadqiqotlari jurnali, 2023.
5. Maktabgacha ta'lim tizimida innovatsion texnologiyalar. // Ta'lim va taraqqiyot, 2022.
6. Virtual reallik asosida favqulodda vaziyatlarga tayyorgarlik. // Zamonaviy ta'lim jurnali, 2024.